

SARA GUGMA KO

NEWSLETTER

(Special Edition)

"Basura Ko, Segregate Ko!"

Lokal nga mga Balita

KAUNDAAN

- **BAG-O NGA GARBAGE COMPACTOR SANG BANWA, NAG-ABOT NA!**
- **MUNISIPIYO NAGPULONG-PULONG BAHIN SA BASURA!**
- **VERMI COMPOSTING GINABUHAT SANG BRGY. APOLOGISTA!**
- **PAGPAKAY-O SANG SARA ECO-PARK PADAYON SA GIHAPON**
- **TRASH WALK ISA SA MGA LIHOK SANG SARA!**
- **MOA SANG LGU-SARA KAG PASSI CITY INTEGRATED FACILITY NAPIRMAHAN NA!**
- **MGA DAPAT TANDAAN**
- **MGA KLASE SANG BASURA**
- **CONTRIBUTORS**
- **CONTACTS**

BAG-O NGA GARBAGE COMPACTOR SANG BANWA, NAG-ABOT NA!

Para sa mas madasig ang pagkuha sang basura nagbakal sang bag-o nga garbage compactor ang banwa. paghakot sang mga basura. Ang nasambit nga salakyan and naga-balor sang walo ka milyon (Php 8,000,000). Ginpanikasugan gid ini sang LGU-Sara nga mabakal kay daku ini nga bulig sa pagdumala sang basura sang aton banwa.

MUNISIPIYO SANG SARA NAGPULONG-PULONG BAHIN SA BASURA!

Naghiwat sang pulong-pulong nahanungod sa pag-segregate ukon pagpain-pain sang basura ang LGU-Sara sang nanligad nga Enero 22, 2023.

Ang nasambit nga pulong-pulong amu ang gin buyluran sang mga tag-iya sang magagmay nga tyangge, gaisano, opisyales sang barangay, kag iban pa nga mga establisyamento.

Personal nga gin patpat ni Engr. Julius Buenafe (MENRO Designate) ang importansya sang insakto nga pagdumala sang basura kag ang nagkalain-lain nga klase sin subong sang Madunot (Biodegradable), indi-madunot pero mapuslan pa (Recyclable), indi madunot kag indi-mapuslan (residual), kag ang makahalalit (hazardous).

Ginapahibalo gid sang LGU-Sara sa tanan nga eksido ang pag-implementar sang layi nga, "NO SEGRAGATION, NO COLLECTION POLICY", ukon ang indi pagkuha sang indi segregado nga mga basura.

Kasimanwa, sugodan naton sa aton kaugalingon ang disiplina, dumalahan sang insakto ang aton mga basura para sa padayon nga pag-uswag sang Sara!

FEATURE ARTICLE

VERMICOMPOSTING GINABUHAT SANG BARANGGAY APOLOGISTA!

Nagabuhat sang "vermicomposting" ang Brgy. Apologista, kung sa diin ginagamit nila ang ila mga residual nga basura para diri. Ginapangunahan ini sang barangay kapitan nga si Roberto F. Glory, Sr. kag sang mga pumuluyo sang nasambit nga barangay.

Ang vermicomposting isa ka natural nga proseso kung sa diin ginahimo compos5 ang mga res8dual nga basura. Ang nasambit nga proseso isa ka tradisyonal, natural, kag popyular nga ginagamit bilang pagpadako sang mga tanom.

Dugang diri, ginkalipay ini sang MENRO-Sara bangud daku ini nga bulig nga makahagan-hagan kita sang basura saaton banwa.

PAGPAKAY-O SANG SARA ECO-PARK, PADAYON SA GIHAPON!

Isa sa tinutuyo sang aton banwa amu ang pagpakay-o sang Sara Eco-Park sa Barangay Aldeguer, Sara, Iloilo, ini agud malikawan ang pagnilapta kag pagbaho sang dumpsite. Gane, ginapanikasogan gid sang MENRO-Sara nga mapakay-o ini. Sa subong, gina kay-o na ang koneksyon sang kuryente sa Sara Eco-Park.

TRASHWALK ISA SA MGA LIHOK SANG SARA!

Naga-gwa, naga-lakat, kag nagapamulot sang mga basura sa dalan ang mga empleyado sang aton munisipyo kada biyernes sang hapon, sa pagpanguna kanday Mayor Jon N. Aying kag Vice Mayor Ryan S. Zerrudo. Kaupod man ang aton mga Sangguniang Bayan Members wala nagpaulihi nga mag-upod sa lihok nga ini.

Ini isa ka pamaagi sa pagsuporta sa Limpyo Iloilo kag Krusada Limpyo Sara.

Jan 23, 2023 10:59:58
11°16'9.144"N 123°2'50.376"E ±1.50m
Sara
Iloilo
Western Visayas

GOOD NEWS SARANHON, IGADUL-ONG NA ANG MGA RESIDUAL WASTE SANG ATON BANWA SA PASSI CITY INTEGRATED WASTE MANAGEMENT FACILITY!

Pormal na nga gin-pirmahan ni Passi City Mayor Stephen A. Palmares kag ni Mayor Jon Onick Aying ang Memorandum of Agreement (MOA) sang Setyembre 08, 2022 sa ABC Hall, Passi City kaupod ang pila ka mga witnesses nga kanday Sara MENRO Designate Engr. Julius Buenafe, Engr. Dan Rey S. Ortiz and Passi City Vice Mayor Elyzer Chavez, kag Horace Anthony A. Panes. Paagi sa sini nga MOA, ang aton banwa legal na nga maghaboy sang basura sa dumpsite sa Passi City.

Para sa aton ihibalo, ang aton Sangguniang Bayan 2022-2025 ang nagpasar sang Resolution nga naghatag sang awtoridad sa kay Mayor Jon N. Aying, "in-behalf" sang LGU-Sara para sa MOA with Passi City.

Ang basura amo ang isa sa mga pinakamabug-at nga problema sang aton banwa, bagay nga gin sarado sang DENR (safe closure) ang aton dumpsite sa Brgy. Aldeguer. Magapabilin ini nga MRF para sa pag-pain sang mga basura kag didto ihaboy sa Passi City ang mga residual nga basura.

Mga SARANHON, mas maayo gid nga e-segregate o pain-painon gid ninyo ang inyo mga basura sa tatlo (3) ka klase: MAGAMIT LIWAT (Recyclable); MADUNOT (Biodegradable); ukon, MAHIGKO-HILO (Residual-Toxic). Sa balay o sa tindahan, ibutang naton sa separate nga sorudlan o supot ang ini nga mga sahi sang basura. Ang aton mga basurero nagapang-kolekta suno sa sahi sang mga basura, pero kon indi ninyo ini pagasundon, mabudlayan gid sila sa segregation sa MRF- Eco Park. Maluoy man kamo. Mag-ugyon kita.

Likawan man naton sa kon ano man nga pag-gamit kag paglapta sang plastic agud ma hagan-hagan ang aton basura.

MGA DAPAT TANDAAN

- EXECUTIVE ORDER NO. 036 (Series of 2020)- EXECUTIVE ORDER NGA NAGADUMALA SA PAGBALIGYA KAG PAG GAMIT SANG PLASTIC SA ADLAW SANG LUNES KAG MARTES SA MUNISIPALIDAD SANG SARA.
- REPUBLIC ACT NO.9003- PHILIPPINE ECOLOGICAL SOLID WASTE MANAGEMENT ACT OF 2000 NGA NAGAHATAG SANG ECOLOGICAL SOLID WASTE NGA MGA PROGMA SA LOKAL NGA GOBYERNO.

MGA KLASE SANG BASURA

BIODEGRADABLE WASTE

(Madunot – Mapuslan pa)

- Food waste
- Vegetables / Fruits
- Other organic waste from Public Market
- Garden waste
- Coconut husk
- Animal manure from chicken / pig farm
- Dry sludge from septic tanks

Collection: Every Morning

RECYCLABLE WASTE

(Mapuslan - Magamit pa)

- Plastic products (Plastic bottles, Drinks containers, Shampoo bottles, Medicine bottles, Grocery/Sando bags, etc.)
- Glass bottles/Broken glasses
- Metals/Steel
- Tin cans
- Aluminum cans
- Paper / Cardboards

Collection: Afternoon

HAZARDOUS/SPECIAL WASTE

(Hilo, Delikado, Mahigko)

- Hospital / Medical waste
- COVID waste
- Electronics
- Batteries
- Light bulbs
- Dead animals
- Illegal drugs
- Diapers, napkins & tissues

Collection: Every Morning

RESIDUAL WASTE

(Indi na Mapuslan)

- Sachets, wrappers and other non-recyclable plastics
- Used tires / rubbers
- Leather, shoes, textiles
- Construction materials
- Old furnitures
- Styrofoams
- Wood
- Old appliances

Collection: Afternoon

SARA GUGMA KO NEWSLETTER

SARA GUGMA KO NEWSLETTER CONTRIBUTORS

Hon. Jon N. Aying

Chantelle Marie B. Santillan

Carmela Joy Marie B. Perjes

Sarah May U. Araña

John A. Acayang

John Mario Dela Cruz

**ANG SARA GUGMA KO NEWSLETTER NAGA-UNOD SANG MGA
LOKAL NGA BALITA NAGIKAN SA BANWA SANG SARA. INI
KAUNA-UNAHAN KAG OPISYAL NGA NEWSLETTER SANG BANWA
SANG SARA.**

CONTACTS

Website: www.sarailoilo.com

Facebook account: Sara Gugma Ko

FacebookPage: Sara Gugma Ko Official

Email: sara.gov.ph@gmail.com

Contact number/s:

09394572249/09561575924

Address: Aldeguer Hall, Brgy. Poblacion

Ilaya, Sara, Iloilo

